

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย เพื่อศึกษาสภาพและความต้องการจำเป็น โดยศึกษาความสอดคล้องของนโยบายปรับปรุงระบบการบริหารจัดการกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ(ระหว่าง พ.ศ.2552 - 2553) กับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2552 – 2559) เพื่อวิเคราะห์นโยบายและการนำไปใช้ของนโยบายปรับปรุงระบบการบริหารจัดการกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ(ระหว่าง พ.ศ.2552 - 2553) และเพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามนโยบายปรับปรุงระบบการบริหารจัดการกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ(ระหว่าง พ.ศ.2552 - 2553) มีดังนี้

1. วิธีดำเนินการศึกษา
2. วิธีการคัดเลือกข้อมูล
3. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล
4. วิธีการนำเสนอข้อมูล
5. การเขียนรายงานการศึกษา

วิธีดำเนินการศึกษา

ในการศึกษาเรื่องการวิเคราะห์นโยบายปรับปรุงระบบการบริหารจัดการกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ(ระหว่าง พ.ศ.2552 - 2553) มีวิธีดำเนินการศึกษา ดังนี้

1. ศึกษาสภาพและแหล่งที่มาของนโยบายปรับปรุงระบบการบริหารจัดการกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (ระหว่าง พ.ศ.2552 - 2553) ไปใช้ในการปฏิบัติ ดังนี้
2. ศึกษาเอกสาร ข้อมูลเพิ่มเติมจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ ในรูปแบบเอกสาร และวารสาร สิ่งตีพิมพ์ต่างๆ มาคัดเลือกข้อมูลที่เชื่อถือได้ในส่วนของระยะเวลา เพื่อนำมาประกอบการเขียนรายงานการวิจัย

3. เรียงลำดับข้อมูลจากแหล่งที่มาของข้อมูลต่างๆ จัดทำร่างรายงานส่งอาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบให้คำแนะนำและแก้ไขข้อความให้ถูกต้อง
4. กำหนดปัญหาวิจัย และประเด็นที่ต้องวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย
5. การตรวจสอบเอกสาร โดยคณะกรรมการวิพากษ์ ของภาควิชาบริหารและพัฒนา การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
6. นำข้อมูลที่ได้มาเรียบเรียง และพิมพ์บันทึกในคอมพิวเตอร์ให้มีความสมบูรณ์ของ เนื้อหา
7. นำข้อมูลที่ได้มาเขียนรายงานผล ตามลำดับ คือ วิธีดำเนินการวิจัย แหล่งที่มาของ ข้อมูล การคัดเลือกข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการตรวจสอบความตรงของข้อมูลโดยใช้ การวิเคราะห์แบบสามเส้า การวิเคราะห์เนื้อหา และตารางการวิเคราะห์เนื้อหา
8. นำข้อมูลที่ได้มาแล้วเรียบเรียงโดยให้เหตุผลแบบอุปนัย (Induction) และพิมพ์ รายงานโครงการฉบับร่าง
9. ตรวจสอบและส่งรายงานฉบับสมบูรณ์

แหล่งที่มาของข้อมูล

1. ประกาศสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เรื่อง แผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2552 - 2554
2. คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี
3. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550
4. แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2552 - 2559)
5. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 - 2554)
6. เอกสารของหน่วยงานที่ปฏิบัติ
7. บทความวิชาการ

วิธีการคัดเลือกข้อมูล

วิธีการคัดเลือกเอกสาร ที่มีความเชื่อถือได้ส่วนใหญ่เป็นของรัฐบาล หรือเอกสารที่มีการ ตีพิมพ์ (มีอยู่ในงานวิจัยเชิงประวัติศาสตร์) ซึ่งในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ผู้ศึกษาค้นคว้า มี วิธีการคัดเลือกข้อมูล ดังนี้

1. เอกสารบทความทางวิชาการ วารสาร หนังสือ และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวกับนโยบายปรับปรุงระบบการบริหารจัดการกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ที่ดำเนินการในปี (ระหว่าง พ.ศ.2552 - 2553)
2. เนื้อหาเอกสารที่เกี่ยวกับนโยบายปรับปรุงระบบการบริหารจัดการกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะที่ดำเนินการในปี (ระหว่าง พ.ศ.2552 - 2553) เช่น ประกาศสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
3. เอกสารจากหน่วยงานราชการ และภาคเอกชน ที่เกี่ยวกับนโยบายปรับปรุงระบบการบริหารจัดการกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะที่ดำเนินการในปี (ระหว่าง พ.ศ.2552 - 2553)
4. เอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกันโยบายปรับปรุงระบบการบริหารจัดการกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ(ระหว่าง พ.ศ.2552 - 2553)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาค้นคว้า มีวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เป็นการวิเคราะห์เนื้อหาของข้อมูลที่รวบรวมมาได้ทั้งหมด โดยแยกให้เห็นถึงส่วนประกอบและความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบเหล่านั้น มีขั้นตอนการวิเคราะห์ ดังนี้
 - 1.1 แยกรายละเอียดที่เป็นส่วนประกอบของเหตุการณ์หรือประเด็นที่ศึกษา
 - 1.2 จัดหมวดหมู่ของตัวชี้วัดหรือส่วนประกอบเหล่านั้น
 - 1.3 ศึกษาถึงความเชื่อมโยงของตัวชี้วัดหรือส่วนประกอบเหล่านั้น
 - 1.4 สรุปเพื่อแสดงสาระสำคัญที่เป็นข้อค้นพบจากการวิเคราะห์
2. หลักและวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา
 - 2.1 กำหนด “ประเด็น” หรือเรื่องที่ต้องการวิเคราะห์
 - 2.2 รวบรวมข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์จากแหล่งข้อมูลต่างๆ
 - 2.3 แจกแจง “หัวเรื่อง” ที่ต้องการนำมาวิเคราะห์
 - 2.4 แยกแยะข้อมูลที่รวบรวมมา ตามหัวเรื่องที่กำหนดไว้
 - 2.5 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาที่ได้จากการแยกแยะเนื้อหา
3. โดยการจัดทำตารางวิเคราะห์เนื้อหา
4. การตรวจสอบและการวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว ขั้นตอนต่อไปที่จะต้องทำ คือ การตรวจสอบข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งอาจทำไปพร้อมกับการเก็บรวบรวมข้อมูลก็ได้ การตรวจสอบข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพที่นิยมใช้กัน เรียกว่า การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (triangulation) (อ้างใน : สุภางค์ จันทวานิช, 2540) ได้แก่ การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล โดยพิจารณาแหล่งเวลา แหล่งสถานที่และแหล่งบุคคลที่แตกต่างกัน คือ ถ้าข้อมูลต่างเวลากันจะเหมือนกันหรือไม่ ถ้าข้อมูลต่างสถานที่กันจะเหมือนกันหรือไม่ และถ้าบุคคลผู้ให้ข้อมูลเปลี่ยนไป ข้อมูลจะเหมือนเดิมหรือไม่ การตรวจสอบสามเส้าด้านผู้วิจัย โดยเปลี่ยนตัวผู้สังเกต และการตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ กันเพื่อรวบรวมเรื่องเดียวกัน เช่น ใช้วิธีสังเกตควบคู่ไปกับการซักถาม

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพมักจะไม่ใช้สถิติช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูล จะใช้แนวคิดทฤษฎีเป็นกรอบในการวิเคราะห์ โดยวิธีการหลักที่ใช้มี 2 วิธี คือ

1. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (inductive) ซึ่งได้จากการสังเกตและการสัมภาษณ์ที่ได้จดบันทึกไว้จากสิ่งที่เป็นรูปธรรมหรือปรากฏการณ์ที่มองเห็น โดยผู้วิจัยได้เห็นหลายๆ เหตุการณ์และได้ทำการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้าแล้วก็สามารถลงมือเขียนเป็นประโยคหรือข้อความเพื่อสร้างข้อสรุปได้ตามกรอบแนวคิดทฤษฎีหรือเพื่อตอบปัญหาของการวิจัย ข้อมูลที่ไม่ต้องการจะถูกกำจัดออกไปได้

2. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ซึ่งได้จากการศึกษาเอกสาร (Document Research) ในการวิเคราะห์เอกสารผู้วิจัยต้องคำนึงถึงบริบท (context) หรือ สภาพแวดล้อมของข้อมูลเอกสารที่นำมาวิเคราะห์ประกอบด้วยว่ามีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร

การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งสองวิธีนี้จะเป็นข้อความแบบบรรยาย (descriptive) ตามประเด็นหรือปัญหาที่จะวิเคราะห์และการเลือกของนักวิจัย ดังนั้นการมีกรอบความคิดหรือทฤษฎีที่หลากหลายจะมีความสำคัญอย่างยิ่งในการช่วยวิเคราะห์ข้อมูลได้ลึกซึ้งและสร้างข้อสรุปที่หนักแน่น

วิธีการนำเสนอข้อมูล

ในการศึกษา เรื่อง “การวิเคราะห์นโยบายปรับปรุงระบบการบริหารจัดการกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ(ระหว่าง พ.ศ.2552 - 2553)” ผู้ศึกษามีวิธีการนำเสนอข้อมูล ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งทุติยภูมิ
2. วางกรอบแนวคิด โดยการกำหนดกรอบข้อมูลให้สอดคล้องกับประเด็น เป้าหมายของการศึกษา
3. วิเคราะห์ข้อมูล โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา ซึ่งต้องใช้ความละเอียดรอบคอบ
4. การนำเสนอข้อมูล
5. สรุปผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ

การเขียนรายงานการศึกษา

ในขั้นตอนนี้สุดท้ายของการศึกษา คือ การเขียนรายงานผลการวิจัย เพื่อนำเสนอผลงานที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าและวิจัย ว่าได้ค้นพบความจริงหรือได้ความรู้ใหม่ๆ อะไรบ้าง การเขียนรายงานต้องเตรียมเนื้อหาให้มีสาระครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ต้องวางเค้าโครงของรายงานก่อนแล้วจึงลงมือเขียนและต้องให้สอดคล้องกับประเภทของผู้อ่าน มีความถูกต้อง รัดกุม ชัดเจน มีความกลมกลืน ต่อเนื่อง เชื่อมโยงโดยหลักเหตุผล เน้นประเด็นสำคัญ และภาษาที่ใช้ต้องเป็นวิชาการหรือเป็นแบบทางการไม่ใช่ภาษาพูด หากมีข้อความใดน่าสนใจมีความหมายที่เป็นภาษาพูดให้ใช้เครื่องหมาย “.....” ได้